

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 824/2022
14.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Ђаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 44К.бр.140/2021 од 01.03.2022. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 50/22 од 05.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.09.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Ђаловића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 44К.бр.140/2021 од 01.03.2022. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 50/22 од 05.05.2022. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву 44К.бр.140/2021 од 01.03.2022. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци која се неће извршити под условом да окривљени за време проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Према окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом Б категорије у трајању од 3 месеца почев од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева пупућен на редовну грађанску парницу. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати оштећеном ББ износ од 61.875,00 динара, а Основном јавном тужилаштву у Краљеву износ од 41.500,33 динара, као и да на име паушала

плати суду износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Краљеву Кж1 50/22 од 05.05.2022. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Ћаловића, па је преиначена пресуда Основног суда у Краљеву 44К.бр.140/2021 од 01.03.2022. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Краљеву окривљеном АА због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, изрекао условну осуду којом му је утврдио казну затвора у трајању од 4 (четири) месеца која се неће извршити под условом да окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и побијана првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Иван Ћаловић поднео је захтев за заштиту законитости означавајући у уводу и у предлогу захтева правилно бројеве побијаних пресуда и датуме њиховог доношења, али наводећи нетачне називе судова који су исте донели, с тим што из образложења захтева недвосмислено произилази да је захтев поднет против побијаних правноснажних пресуда, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 2), члана 439. тачка 1), члана 451. став 1. и члана 460. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд сходно члану 492. ЗКП усвоји поднети захтев, те да укине у целости побијане пресуде и предмет врати на поновну одлуку и суђење првостепеном суду, с тим да се нови поступак одржи пред измењеним већем или да преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава или државног органа који је иницирао и водио поступак, као и да сходно члану 488. став 2. ЗКП обавести браниоца окривљеног о седници већа уколико сматра да би његово присуство било од значаја за доношење одлуке.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд оглашавајући кривим окривљеног за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, које је дело са бланкетном диспозицијом, погрешно у конкретном случају као бланкетну норму коју је окривљени прекршио применио одредбу члана 37. став 1. Закона о безбедности

саобраћаја на путевима (у даљем тексту: ЗОБС) којом се прописује да возач не сме да се креће возилом уназад. Наиме, по ставу браниоца, из побијаних пресуда произилази да окривљеном као возачу сама радња кретања уназад у конкретном случају није била забрањена, већ је он био дужан да пре отпочетог кретања уназад обезбеди и постави лице иза свог возила које би му показивало безбедан правац кретања, а коју обавезу возача предвиђа друга бланкетна норма и то одредба члана 33. ЗОБС-а, с тим што се у конкретној ситуацији по браниоцу ни ова одредба ЗОБС-а не може применити јер критичном приликом нису постојали услови недовољне прегледности или видљивости. Изнетим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се по налажењу Врховног касационог суда суштински указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 37. став 1. ЗОБС-а.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 37. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима је прописано да возач не сме да се креће возилом уназад. Одредбом става 2. истог члана је прописано да је изузетно од става 1. овог члана, кретање возилом уназад дозвољено искључиво на кратком делу пута, оном страном коловоза којом се до тада возило кретало унапред, ако се тиме не угрожавају нити ометају други учесници у саобраћају.

Из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА критичном приликом, управљајући теретним возилом, кренуо својим возилом уназад и задњим делом возила ударио у леву страну тела оштећеног ББ који се налазио иза возила, оборивши га на асфалт, услед чега је оштећени задобио тешку телесну повреду, те да је окривљени ово кретање уназад својим возилом предузео на левој коловозној траци гледано у правцу ..., дакле на супротној коловозној траци од оне коловозне траке којом се до тада својим возилом кретао унапред на локалном путу ... – ... . Имајући у виду овакво кретање окривљеног, те имајући при томе у виду напред цитиране одредбе члана 37. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, то се, по налажењу Врховног касационог суда, на конкретну саобраћајну ситуацију не може применити изузетак од правила које је прописано одредбом члана 37. став 1. ЗОБС-а да возач не сме да се креће возилом уназад, а који изузетак је предвиђен одредбом члана 37. став 2. ЗОБС-а, тако да је суд правилно нашао да је у конкретној саобраћајној ситуацији окривљеном као возачу било забрањено кретање возилом уназад и да је поступио противно одредби члана 37. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, па је стога правилно ову одредбу применио као бланкетну норму. Следствено напред наведеном, то се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 37. став 1. ЗОБС-а.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је

подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да дело за које је окривљени оптужен и оглашен кривим није кривично дело јер окривљени критичном приликом није прекршио одредбу члана 37. став 1. ЗОБС-а, с тим што бранилац непостојање по њему противправности у радњама окривљеног образлаже тако што оспорава и полемиче са чињеничним утврђењем суда у правноснажним одлукама да је до предметне саобраћајне незгоде дошло услед пропуста у вожњи теретног возила од стране окривљеног и непридржавања саобраћајног прописа везано за забрану у конкретној саобраћајној ситуацији кретања уназад возилом којим је управљао, указујући при томе на погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова. Ово имајући у виду да бранилац окривљеног истиче да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, јер суд није утврдио све одлучне чињенице које на несумњив начин указују да је предметна саобраћајна незгода настала пропустом окривљеног и није расправио сва спорна питања, посебно имајући у виду да вештаку нису предочени сви докази на основу којих би он могао да стручно, правилно и објективно уради свој налаз и мишљење.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1. ЗКП), док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да о чињеницама које су предмет доказивања постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини исправе и записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника, због чега није могуће испитати законитост и правилност пресуде, те да другостепени суд није у образложењу своје одлуке навео разлоге из којих је потврдио првостепену пресуду. Осим тога, бранилац окривљеног указује и на повреду одредбе члана 451. став 1. ЗКП, истицањем да је другостепени суд пропустио да испита првостепену пресуду у оквиру дела у коме је жалба браниоца окривљеног изјављена. Такође, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП, истицањем да другостепени суд није у образложењу своје пресуде оценио све жалбене наводе браниоца окривљеног, а посебно оне који се односе на чињеницу да вештак приликом давања свог налаза и мишљења од 15.03.2021. године није био упознат са исказима оштећеног ББ од 27.09.2021. године и сведока ВВ од 07.12.2021. године.

Имајући у виду да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија и због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 2), члана 451. став 1. и члана 460. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом

браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, цитирајући законски текст исте.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева не указује у чему се конкретно састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно уопште не наводи који конкретно доказ на коме је заснована побијана правноснажна пресуда је незаконит и у чему се тачно састоји његова незаконитост, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Ђаловића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић